

SENI MUZIK DI RAJA, NOBAT KEDAH DARUL AMAN

Nurul Syafiqah Binti Noor Azman

**Ijazah Sarjana Muda Seni Gunaan Dengan Kepujian
(Pengurusan Seni)
2019**

SENI MUZIK DI RAJA, NOBAT KEDAH DARUL AMAN

NURUL SYAFIQAH BINTI NOOR AZMAN

Projek ini merupakan salah satu keperluan untuk
Ijazah Sarjana Seni Gunaan dengan Kepujian
(Pengurusan Seni)

Fakulti Seni Gunaan dan Kreatif

UNIVERSITI MALAYSIA SARAWAK

2019

UNIVERSITI MALAYSIA SARAWAK

Grade: _____

Please tick (✓)

Final Year Project Report

☒

Masters

☐

PhD

☐

DECLARATION OF ORIGINAL WORK

This declaration is made on the 21st.....day of MAY.....2019.

Student's Declaration:

I NURUL SYAFIQAH BINTI NOOR AZMAN, 57566, FACULTY OF APPLIED & CREATIVE ARTS

(PLEASE INDICATE STUDENT'S NAME, MATRIC NO. AND FACULTY) hereby

declare that the work entitled SENI MUZIK DI RAJA, NOBAT KEDAH DARUL AMAN my original work. I have not copied from any other students' work or from any other sources except where due reference or acknowledgement is made explicitly in the text, nor has any part been written for me by another person.

21/05/2019
Date submitted

NURUL SYAFIQAH BINTI NOOR AZMAN (57566)
Name of the student (Matric No.)

Supervisor's Declaration:

I PROF. MADYA DR NORIA AK TUGANG (SUPERVISOR'S NAME) hereby certifies that the work entitled(TITLE) was prepared by the above named student, and was submitted to the "FACULTY" as a * partial/full fulfillment for the conferment of BACHELOR OF APPLIED ARTS WITH HONOURS (ARTS MANAGEMENT) (PLEASE INDICATE THE DEGREE), and the aforementioned work, to the best of my knowledge, is the said student's work.

Received for examination by PROF. MADYA DR NORIA AK TUGANG: Date: 21/5/2019
(Name of the supervisor)

I declare that Project/Thesis is classified as (Please tick (√)):

- ☐ **CONFIDENTIAL** (Contains confidential information under the Official Secret Act 1972)
- ☐ **RESTRICTED** (Contains restricted information as specified by the organization where research was done)
- ☒ **OPEN ACCESS**

Validation of Project/Thesis

I therefore duly affirmed with free consent and willingness declare that this said Project/Thesis shall be placed officially in the Centre for Academic Information Services with the abiding interest and rights as follows:

- This Project/Thesis is the sole legal property of Universiti Malaysia Sarawak (UNIMAS).
- The Centre for Academic Information Services has the lawful right to make copies for the purpose of academic and research only and not for other purpose.
- The Centre for Academic Information Services has the lawful right to digitalize the content for the Local Content Database.
- The Centre for Academic Information Services has the lawful right to make copies of the Project/Thesis for academic exchange between Higher Learning Institute.
- No dispute or any claim shall arise from the student itself neither third party on this Project/Thesis once it becomes the sole property of UNIMAS.
- This Project/Thesis or any material, data and information related to it shall not be distributed, published or disclosed to any party by the student except with UNIMAS permission.

Student signature _____

(2019)

Supervisor signature: _____

(2019)

Current Address:

F 866 KAMPUNG SRI AMAN, MUKIM JENERI 08320 SIK KEDAH DARUL AMAN

Notes: * If the Project/Thesis is **CONFIDENTIAL** or **RESTRICTED**, please attach together as annexure a letter from the organisation with the period and reasons of confidentiality and restriction.

[The instrument is duly prepared by The Centre for Academic Information Services]

PENGAKUAN

Projek bertajuk Seni Muzik di Raja, Nobat Kedah Darul Aman telah di sediakan oleh Nurul Syafiqah binti Noor Azman dan telah diserahkan kepada Fakulti Seni Gunaan dan Kreatif untuk memenuhi syarat bergraduasi dalam Ijazah Sarjana Muda Seni Gunaan dengan kepujian Pengurusan Seni.

Diterima untuk diperiksa oleh:

.....

(Prof.Madya Dr. Noria Anak Tugang)

Tarikh:

.....

PENGHARGAAN

Alhamdulillah segala pujian dan syukur ke hadrat Illahi kerana dengan limpah dan kurnianya dapat saya menyiapkan Projek Tahun Akhir ini.

Di kesempatan ini saya ingin mengucapkan setinggi-tinggi penghargaan kepada pensyarah-pensyarah Pengurusan Seni terutamanya kepada penyelia saya Profesor Madya Dr Noria Tugang kerana banyak memberi tunjuk ajar, nasihat dan bimbingan serta idea-idea yang bernas kepada saya dalam menyiapkan penyelidikan ini. Berkat bimbingan dan tunjuk ajar daripada beliau dapat saya siapkan Projek Tahun Akhir ini mengikut masa yang telah ditetapkan.

Tidak lupa juga kepada informan-informan saya daripada ahli-ahli nobat seramai enam orang, Pengerusi Persatuan Sejarah Kedah dan Penolong Kurator Muzium di Raja Kedah yang sanggup meluangkan masa untuk menjawab persoalan yang di ajukan oleh saya bagi menjalankan penyelidikan. Jasa dan kesudian mereka amat saya hargai.

Seterusnya, jutaan terima kasih kepada keluarga saya yang banyak berkorban memberi sokongan, semangat, dorongan dan bantuan kewangan kepada saya sewaktu menjalankan penyelidikan ini. Tanpa berkat doa daripada ibu saya Fadzilah binti Mohammad Saad, saya tidak akan sampai ke tahap ini. Jasa dan pengorbanan beliau amat besar kepada saya untuk melalui cabaran dan rintangan dalam menyiapkan penyelidikan ini.

Selain itu tidak lupa juga kepada sahabat baik saya Fatimah binti Iskandar dan Umi Najah binti Hashim kerana banyak membantu saya ke tempat kajian bagi mendapatkan maklumat untuk menjayakan penyelidikan ini. Tidak lupa juga kepada rakan-rakan seperjuangan yang sama-sama berjuang menyiapkan Projek Tahun Akhir kerana banyak memberi tunjuk ajar dan sokongan.

ABSTRAK

Penyelidikan ini dijalankan bagi mengetahui Seni Muzik di Raja, Nobat Kedah Darul Aman. Objektif kajian ini untuk mengenal pasti pengurusan seni muzik nobat oleh Pejabat Tuanku Sultan Kedah di Kedah Darul Aman. Fokus kajian kepada cara dan teknik persembahan seni muzik nobat dan alat-alat muzik yang di mainkan sewaktu istiadat di raja. Selain itu, kajian ini untuk meneliti pantang larang yang terdapat dalam seni muzik nobat. Pengumpulan data dilakukan menggunakan kaedah Kajian Kerja Lapang. Penemuan baru dalam penyelidikan ini ialah memperkenalkan keistimewaan bunyi dan alatan yang di gunakan dalam seni muzik nobat Kedah yang merupakan seni muzik beraja tertua di Malaysia.

ABSTRACT

This research is about Royal Music, Nobat Kedah Darul Aman. The objective of this study is to identify management of nobat music art by the Sultan of Kedah Office in Kedah Darul Aman. Focusing on the methods and techniques of the nobat music art and musical instruments played during royal ceremonies. Additionally, this research examines the taboo in nobat music art. The data collection was done using the field work study method. The new discovery in this research is to introduce the special features of sounds and tools used in the Kedah nobat music art which is Malaysia's oldest musical instrument in Malaysia.

SENARAI KANDUNGAN

PERKARA	MUKA SURAT
SURAT PENGAKUAN	i
PENGHARGAAN	ii
ABSTRAK	iii
ABSTRACT	iv
ISI KANDUNGAN	v-viii
BAB SATU PENGENALAN	
1.1 Pengenalan	1-3
1.2 Pernyataan Masalah	3
1.3 Objektif Penyelidikan	4
1.4 Skop Penyelidikan	5
1.5 Lokasi Penyelidikan	6
1.6 Kepentingan Penyelidikan	7
1.7 Batasan Penyelidikan	8
1.8 Kerangka Konseptual dan Teorikal	9-11
1.9 Masalah-masalah yang dihadapi semasa menjalankan penyelidikan	12 .

BAB DUA SOROTAN KESUSASTERAAN

2.1 Pengenalan	13
2.2 Tinjauan Kajian Lepas	14-26
2.3 Konsep Pengurusan	27
2.3.1 Pengurusan Seni Muzik.	27-28
2.3.2 Nobat	28-29
2.3.3 Pejabat Tuanku Sultan Kedah	29
2.4 Latar Belakang Penyelidikan	30
2.4.1 Kedah	30
2.4.2 Alor Setar	30
2.4.3 Seni Muzik Nobat	31-32
2.5 Rumusan	33

BAB TIGA METODOLOGI PENYELIDIKAN

3.1 Pengenalan	34
3.2 Kupasan Kepustakaan	35
3.3 Penyelidikan Kerja Lapangan	36
3.3.1 Pemerhatian	37

3.3.2 Pemerhatian secara terus	37
3.3.3 Temu bual	37-38
3.3.4 Instrumen Penyelidikan	39-40

BAB EMPAT ANALISIS DATA DAN DAPATAN PENYELIDIKAN

4.1 Pengenalan	41
4.2 Analisis data	42
4.2.1 Pengurusan Seni Muzik Nobat	42
4.2.2 Sumber Manusia	43-44
4.2.3 Balai Nobat Lama dan Baru	45
4.2.4 Nobat Kedah ke London.	46-48
4.2.5 Kaedah bermain Nobat	48-56
4.2.6 Penurunan Generasi Pemain-Pemain Nobat	56-59
4.2.7 Alat muzik nobat	59-62
4.2.8 Pantang Larang dalam Seni Muzik Nobat.	63-65
4.2.9 Pemakaian Busana Ahli Nobat.	65-66
4.2.10 Muzium di Raja Kedah.	67-69
4.3 Perbincangan dan Hasil Dapatan Penyelidikan.	69-71

4.4 Rumusan	71
-------------	----

BAB LIMA KESIMPULAN DAN CADANGAN

5.1 Kesimpulan	72-75
----------------	-------

5.2 Cadangan	76-77
--------------	-------

Senarai rujukan	78-79
-----------------	-------

Lampiran	80-90
----------	-------

BAB 1

PENDAHULUAN

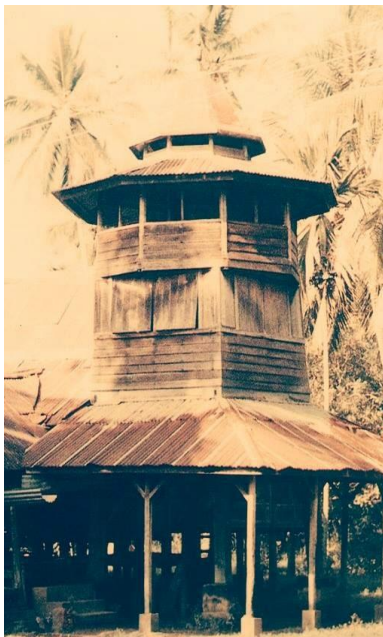
1.1 Pengenalan

Bab satu merupakan bab pendahuluan kepada penyelidikan penyelidik iaitu Seni Muzik diraja, Nobat Kedah Darul Aman. Bab ini merupakan penyelidikan awal kepada penyelidik mengenai seni muzik nobat ini. Penyelidik akan menyelidik beberapa bahagian di dalam bab ini iaitu pernyataan masalah, objektif penyelidikan, skop penyelidikan, lokasi penyelidikan, kepentingan penyelidikan, batasan penyelidikan, kerangka konseptual dan teorikal serta masalah-masalah yang di hadapi semasa menjalankan penyelidikan. Bahagian-bahagian ini bagi memberi gambaran awal terhadap penyelidikan penyelidik mengenai seni muzik nobat.

Menurut Abu Talib Ahmad (2012), Nobat Perak dan Kedah berasal dari Melaka, sejarah Melayu ada menyebut nobat sebagai simbol kepertuanan Melaka ke atas Kedah. Nobat kedah di katakan berasal dari India dan di bawa masuk pada abad ke-18. Selain daripada Kedah, negeri-negeri lain seperti Perak, Terengganu, Selangor dan Kelantan juga mempunyai seni muzik ini. Di negeri Kelantan di panggil Gendang Besar. Namun demikian, seni muzik nobat di Kedah di katakan yang paling tua di perkenalkan sejak zaman pemerintahan Sultan Attaullah Muhammad Shah I iaitu pada 1118 Masihi sehingga kini. Seni muzik ini telah berabad lamanya di mainkan dan hanya dipersembahkan kepada raja-raja. Nobat adalah sejenis pancaragam di raja yang hanya di mainkan sewaktu istiadat pertabalan, hari keputeraan sultan, perkahwinan di raja, istiadat berkhatan diraja dan upacara sambutan diraja. Nobat ini tidak boleh di mainkan oleh sembarangan orang kerana hanya orang-orang tertentu sahaja yang boleh memainkan muzik

nobat ini. Pemain-pemain nobat ini di warisi dari satu generasi ke satu generasi hanya dalam kalangan ahli keluarga pemain-pemain nobat itu sendiri.

Balai nobat berfungsi sebagai tempat bermain muzik nobat dan turut dijadikan tempat untuk menyimpan alat-alat muzik nobat. Balai nobat ini terletak di Bandar Raya Alor Setar iaitu berhampiran dengan Mahkamah Tinggi dan Wisma Negeri Kedah. Bangunan nobat di Alor Setar pada masa kini merupakan balai nobat yang kedua di bina selepas balai nobat yang pertama pada zaman pemerintahan Almarhum Sultan Abdul Hamid. Balai nobat di bandar raya Alor Setar di bina pada tahun 1907 bagi menggantikan Balai Nobat yang lama iaitu yang diperbuat daripada kayu dan zink.

Gambar 1: Balai Nobat lama

Gambar 2: Balai Nobat Diraja Kedah

(Sumber: Kerja Lapangan)

Pada masa kini, penduduk di negeri Kedah sendiri tidak mengetahui akan seni muzik nobat kerana tidak diperkenalkan kepada mereka. Namun begitu, terdapat penduduk tempatan di Alor Setar yang pernah mendengar alunan nobat ini di mainkan di balai nobat yang terletak di bandar raya Alor Setar.

1.2 Pernyataan Masalah

Penyelidikan ini di jalankan adalah untuk mengetahui Seni Muzik di Raja, Nobat Kedah Darul Aman. Seni muzik ini begitu unik kerana hanya di mainkan khas kepada kaum kerabat di raja. Dalam pada itu juga, nobat di Kedah merupakan nobat yang tertua wujud sejak abad ke-18 sehingga sekarang. Pengekalan seni muzik ini harus di kaji bagi mengetahui keunikannya yang mampu bertahan sehingga kini. Selain itu, disebabkan seni muzik nobat ini hanya di mainkan kepada kaum kerabat, masyarakat tidak mengetahui cara-cara nobat di mainkan. Seni muzik ini tidak di ketahui oleh kebanyakan masyarakat kerana tidak di dedahkan kepada mereka. Kebanyakan masyarakat di Kedah sendiri tidak mengetahui akan keunikan dan pantang larang seni muzik nobat yang terdapat di negeri mereka ini. Oleh yang demikian, penyelidik perlu memberi kesedaran kepada mereka untuk berbangga mempunyai seni muzik institusi beraja ini kerana tidak semua negeri mempunyainya. Disebabkan seni muzik ini merupakan seni muzik institusi beraja, maklumat yang ingin diperoleh adalah sulit. Penyelidik perlu mencari banyak sumber rujukan untuk memperoleh maklumat untuk melakukan penyelidikan yang lebih mendalam.

1.3 Objektif penyelidikan

Sebelum membuat sesuatu penyelidikan, menetapkan objektif amat penting bagi memudahkan penyelidik mengikut garis panduan. Dengan adanya objektif, memudahkan penyelidik untuk menjalankan kajian mengikut perkara yang telah ditetapkan. Objektif kajian amat penting di jadikan garis panduan sewaktu menjalankan penyelidikan. Antara objektif yang telah ditetapkan ialah:

1. Mengenal pasti pengurusan seni muzik nobat oleh Pejabat Tuanku Sultan Kedah di Kedah Darul Aman.
2. Mengkaji cara-cara persembahan seni muzik nobat Kedah di mainkan
3. Mengkaji alat-alat muzik nobat Kedah yang di mainkan sewaktu istiadat di raja.
4. Menganalisis pantang larang-pantang larang yang terdapat di dalam seni muzik nobat diraja.

1.4 Skop Penyelidikan

Penyelidik memfokuskan Seni Muzik di Raja, Nobat Kedah Darul Aman bagi mengetahui bagaimanakah Pejabat Tuanku Sultan Kedah menguruskan seni muzik nobat ini sehingga masih dapat dikekalkan sehingga ke hari ini. Selain itu, penyelidik juga akan memfokuskan terhadap cara-cara persembahan seni muzik nobat dan alat-alat muzik yang di mainkan supaya dapat mendalami dengan lebih lagi akan seni muzik yang menjadi tradisi institusi beraja ini. Penyelidik juga akan memfokuskan pantang larang yang terdapat dalam seni muzik nobat kerana sesetengah masyarakat tidak mengetahui akan kewujudan seni muzik nobat dan mengetahui pantang larang yang ada. Pantang larang yang terdapat dalam seni muzik nobat menjadikan masyarakat akan lebih menghormatinya. Penyelidik juga akan menjalankan penyelidikan di beberapa kawasan di negeri Kedah seperti di Pejabat Tuanku Sultan Kedah, Muzium Kedah, Kediaman rasmi Pengerusi Persatuan Sejarah Negeri Kedah, Muzium Negeri Kedah, Muzium di Raja Kedah dan di sekitar Alor Setar.

1.5 Lokasi Penyelidikan

Lokasi penyelidikan merupakan tempat penyelidik menjalankan penyelidikan. Sewaktu menjalankan penyelidikan ini, penyelidik telah mengenal pasti negeri Kedah sebagai lokasi penyelidikan kerana negeri Kedah merupakan negeri yang mempunyai nobat tertua di Malaysia. Nobat Kedah hanya terdapat di Alor Setar yang merupakan ibu negeri Kedah Darul Aman. Alor Setar ditubuhkan pada tahun 1735 dan merupakan pusat pentadbiran ke lapan negeri sejak kesultanan Kedah pada tahun 1136.

Penyelidik mengecilkan penyelidikan dengan memberi fokus kepada daerah Alor Setar kerana Nobat Kedah terletak di daerah tersebut. Nobat Kedah di uruskan oleh Pejabat Tuanku Sultan Kedah. Pejabat Tuanku Sultan Kedah terletak di aras 2, Blok A Wisma Darul Aman, Alor Setar Kedah.

Gambar 3: Peta Negeri Kedah Darul Aman

(Sumber: <https://www.kedah.gov.my/index.php/tentang-kedah>)

1.6 Kepentingan Penyelidikan

Kepentingan penyelidikan yang di jalankan adalah bagi mengetahui Pengekalan Seni Muzik Nobat di Alor Setar Kedah Darul Aman yang masih bertahan sehingga ke abad ini. Walaupun seni muzik nobat ini hanya di mainkan di hadapan raja namun nobat tetap berkembang dari semasa ke semasa. Oleh yang demikian, penyelidikan ini membolehkan penduduk mengetahui akan kewujudan seni muzik nobat. Penduduk di Kedah terutamanya akan lebih mengagumi seni muzik ini kerana keunikannya yang masih bertahan sehingga kini. Keunikan ini harus menjadi kebanggaan rakyat Kedah kerana Kedah merupakan negeri yang tertua memiliki nobat.

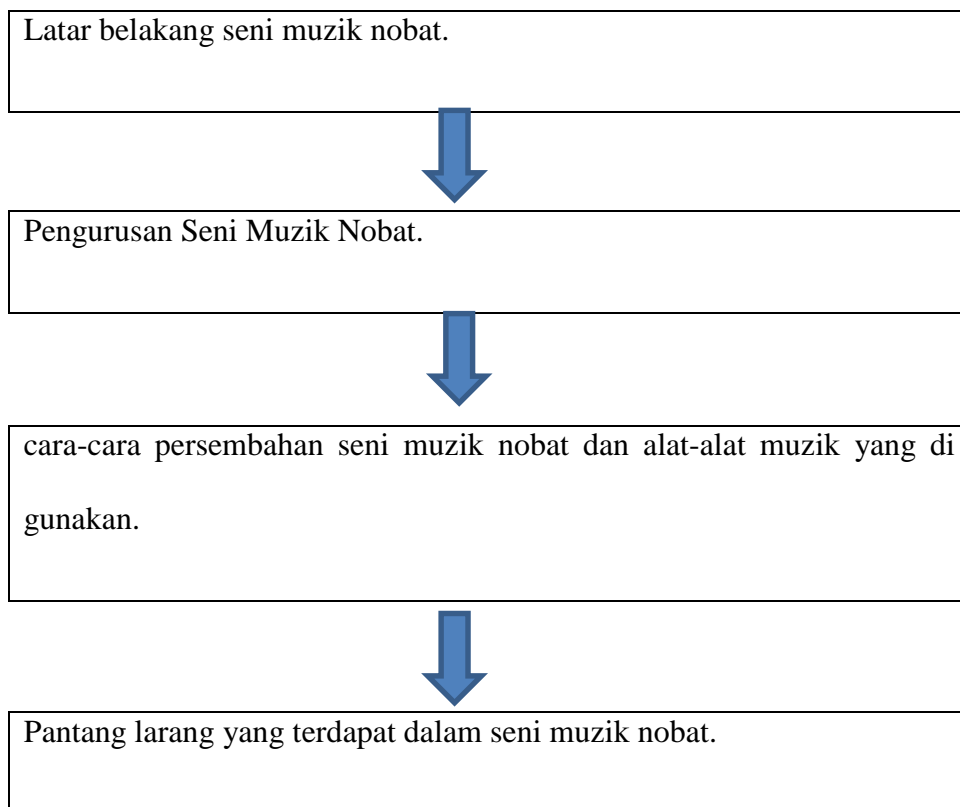
Melalui penyelidikan ini, penyelidik dan masyarakat akan dapat mengetahui cara-cara seni muzik nobat ini dimainkan seterusnya mengetahui jenis-jenis alat muzik yang dimainkan dalam seni muzik nobat ini. Oleh yang demikian, penyelidikan ini dapat menambah pengetahuan yang lebih mendalam mengenai seni muzik dan dapat di jadikan sebagai sumber rujukan kepada penyelidik-penyelidik akan datang dalam melakukan kajian terhadap seni muzik nobat ini.

1.7 Batasan Penyelidikan

Batasan penyelidikan merupakan halangan dalam melakukan penyelidikan. Penyelidik menghadapi kesukaran dalam mendapatkan maklumat-maklumat mengenai seni muzik nobat berikutan maklumat mengenai seni muzik nobat ini masih belum banyak di ketengahkan oleh penyelidik-penyelidik lepas. Seni muzik nobat ini masih belum pernah di kaji dengan lebih mendalam lagi oleh penyelidik-penyelidik lepas kerana kebiasaannya mereka mengkaji seni muzik nobat di setiap negeri yang mempunyai nobat hanya secara asas. Selain daripada itu, kekurangan buku rujukan mengenai nobat juga menjadi halangan kepada penyelidik untuk menjalankan penyelidikan. Oleh yang demikian, penyelidik juga turut mendapat maklumat daripada sumber internet. Namun begitu, penyelidik perlu berhati-hati dalam mencari sumber rujukan daripada internet dengan memastikan maklumat yang diperoleh adalah daripada laman web yang boleh di percayai seperti laman web Jabatan Kebudayaan dan Kesenian Negara, Laman-laman web rasmi, jurnal-jurnal penulisan penyelidik-penyelidik lepas dan sumber internet yang sahih. Hal ini kerana maklumat di internet seperti di blog-blog tidak dapat di percayai kerana tidak mempunyai sumber rujukan yang kukuh. Penyelidik lebih berhati-hati dalam mendapatkan maklumat-maklumat penyelidikan daripada sumber internet. Selain itu, kekurangan informan juga menjadi halangan kepada penyelidik bagi mendapatkan maklumat mengenai seni muzik nobat ini kerana hanya orang-orang tertentu sahaja yang mengetahui mengenainya. Oleh yang demikian, penyelidik harus mengenal pasti individu-individu mahupun organisasi-organisasi yang mengetahui mengenai nobat negeri kedah ini.

1.8 Kerangka Konseptual dan teorikal.

Kerangka konseptual dan teorikal amat penting dalam menjalankan sesuatu penyelidikan. Dalam penyelidikan ini penyelidik menjalankan penyelidikan mengenai seni muzik di Raja, Nobat Kedah Darul Aman. Oleh yang demikian, kerangka konseptual amat penting dalam memastikan penyelidik menjalankan penyelidikan dengan lebih teratur dan mengikut garis panduan.

Rajah 1: Kerangka Konseptual

Kerangka konseptual yang pertama ialah Latar belakang seni muzik nobat. Dalam penyelidikan ini, penyelidik akan menerangkan mengenai sejarah asal usul nobat dan kedatangannya kepada institusi beraja. Seni muzik nobat di jadikan hiburan dalam kalangan golongan beraja. Oleh yang demikian, penyelidik akan menyelidik latar belakang seni muzik nobat ini supaya masyarakat lebih mengetahui akan seni muzik ini.

Selain itu, pengurusan seni muzik nobat juga merupakan kerangka konseptual yang kedua. Di dalam penyelidikan ini penyelidik akan mengenal pasti pengurusan seni muzik nobat oleh Pejabat Tuanku Sultan Kedah Di Alor Setar Kedah Darul Aman. Setelah mengetahui akan pengurusan nobat yang di jalankan oleh Pejabat Tuanku, masyarakat akan lebih menghargai warisan yang ada di negeri Kedah. Pengurusan yang sistematik telah menyebabkan seni muzik di Raja ini kekal sehingga ke hari ini.

Kerangka konseptual yang ketiga ialah cara-cara persembahan seni muzik nobat dan alat-alat muzik nobat yang di gunakan. Pengkaji akan mengambil tahu akan cara-cara persembahan muzik nobat ini serta alatan-alatan yang di gunakan dalam persembahan seni muzik Nobat. Cara-cara nobat dimainkan amat unik kerana memerlukan keseragaman dan kerjasama dalam untuk menghasilkan alunan lagu yang merdu.

Seterusnya kerangka konseptual yang terakhir iaitu pantang larang yang terdapat dalam seni muzik nobat. Pantang larang yang ada harus di tetili dengan serius dan di ambil berat bagi mengelakkan sebarang musibah pada masa akan datang. Pantang larang yang ada juga menjadikan seni muzik ini sebagai warisan yang masih kekal sehingga ke hari ini. Setiap lapisan masyarakat mahupun orang kenamaan sendiri akan menghormati dan mematuhi pantang larang yang ada.

Teorikal pengurusan di gunakan dalam penyelidikan ini. Teori pengurusan yang dapat di aplikasi dalam penyelidikan ini ialah

“Proses mentadbir dan menyelaraskan sumber-sumber secara berkesan, cekap dalam usaha untuk mencapai matlamat organisasi”

(Pamela S. Lewis)

Setiap organisasi mahupun jabatan sudah pasti mempunyai objektif yang tersendiri begitu juga Pejabat Tuanku Sultan Kedah Darul Aman. Setiap objektif akan tercapai sekiranya semua pihak termasuklah pihak atasan dan bawahan memainkan peranan masing-masing. Teori ini di aplikasikan dalam pengurusan seni muzik nobat kedah oleh Pejabat Tuanku Sultan Kedah.

Dalam memastikan nobat kekal sehingga ke hari ini, pentadbiran daripada pihak Tuanku Sultan kedah memainkan peranan penting dalam memastikan seni muzik ini tidak hilang di telan zaman.

1.9 Masalah-masalah yang dihadapi semasa menjalankan penyelidikan.

Sewaktu menjalankan penyelidikan, sudah pasti timbulnya masalah-masalah. Namun begitu, setiap masalah yang datang dapat diatasi dengan baik oleh penyelidik. Antara masalah-masalah yang di hadapi oleh penyelidik ialah jarak tempat kajian dengan universiti adalah jauh. Oleh yang demikian, menyukarkan penyelidik untuk ke lokasi kajian iaitu di Kedah Darul Aman. Selain itu juga, penyelidik mempunyai masalah daripada sumber kewangan untuk menjalankan penyelidikan. Penyelidikan memerlukan duit yang banyak untuk melawati tempat kajian, oleh itu penyelidik telah mengambil inisiatif untuk berjimat cermat dan menabung untuk memastikan penyelidikan ini terus berjalan lancar. Selain itu, penyelidik juga menghadapi kesukaran untuk bertemu dengan informan kerana mereka kebanyakannya terdiri daripada kaum kerabat dan orang yang berpengaruh. Oleh yang demikian, memerlukan prosedur yang formal untuk menjalankan kaedah temu bual. Sebelum menjalankan penyelidikan ini juga, penyelidik harus mendapatkan kebenaran dan perkenan daripada Tuanku Sultan Kedah terlebih dahulu. Setelah beberapa bulan menunggu maklumbalas daripada pihak Tuanku, barulah penyelidik memulakan penyelidikan. Hal ini kerana sekiranya penyelidik tidak mendapat kebenaran daripada Tuanku Sultan Kedah, penyelidik tidak boleh menjalankan penyelidikan mengenai nobat ini. Masalah-masalah yang timbul ini menjadi sumber inspirasi kepada penyelidik untuk mendapatkan hasil penyelidikan yang terbaik dan dapat di jadikan rujukan kepada penyelidik akan datang.